

Energiasanomamat

13/6.9.2007

SISÄLTÖ

ENERGIATEOLLISUUS

- Henkilöstöuutisia sähköntuotantotoimialalla

ENERGIAVEROT 2008

- Korotukset vahvistettu

SÄHKÖMARKKINAT

- Saksalainen Yello Ruotsin markkinoille

SÄHKÖKAUPPA

- Kaikki jakeluverkonhaltijat ja sähkön myyjät hyödyntämään käyttöpaikkarekisteriä!

- CO2 päästöjen tarkkailu
- Kiinalaisten energiansäästö-lamppujen tuontirajoituksia jatketaan

KAUKOLÄMPÖ

- Sähkölämmitys kaukolämpö-taloissa – tutkimus julkistettu
- Kaukolämpöpäivillä pohdittiin tulevaisuuden näkymiä
- Lämpimän käyttöveden mitoituslämpötila
- Yhdyskuntien energiatekniikan professuuri teknilliseen korkeakouluun

TUULIVOIMA

- IEA Tuulivoiman vuosiraportti

AVUSTUKSET

- Sähköturvallisuuden edistämiskeskuksen avustukset

TAPAHTUMAT

- Uusi energiatehokkuussopimus energia-alalla INFO- ja keskustelutilaisuus 27.9.2007
- ST-poolin tutkimusseminaari 2.10.2007

KOULUTUS

- Ympäristöasiat energiantuotannossa
- Energiapäivä 2007
- Energia-alan viestintäseminaari Peilin paikka
- Energia-alan esimiesvalmennus kurssisarja
- Verkkoyhtiön asiakkuuden hallinta 2007
- Käyttöpäivä
- Verkkoliiketoiminta 2007
- Tehokas ja tuloksekas - henkilöstöjohtaminen

Julkaisija: Energiateollisuus ry
Toimitus: Pekka Tiusanen (vastaava), puh. (09) 5305 2107, faksi (09) 5305 2900, pekka.tiusanen(a)energia.fi
Jukka Kortelainen, puh. (09) 53052104, faksi (09) 5305 2900, jukka.kortelainen(a)energia.fi
Marjatta Talsi, puh. (09) 5305 2306, faksi (09) 5305 2900, marjatta.talsi(a)energia.fi
Toimitussihteeri: Ekku Stenfors, Adato Energia Oy, (09) 5305 2709, faksi (09) 5305 2801, ekku.stenfors(a)energia.fi
Tilaukset: Paperiversio vuosikerta 86 € + alv/Ekku Stenfors

ENERGIATEOLLISUUS

Henkilöstöuutisia sähköntuotantotoimialalla

DI Kati Takala on palannut äitiyslomalta

Katin tehtävinä Energiateollisuus ry:ssä ovat ilmastopoliittiset asiat ja päästökauppa sekä vesivoimatoimikunnan sihteerin tehtävät. Hänen yhteystietonsa ovat puh. (09) 5305 2207, GSM 040 528 8432, sähköposti: kati.takala@energia.fi.

Asiantuntija Pia Oesch on jäänyt äitiyslomalle.

DI Miia Wallén jatkaa ET:n palveluksessa asiantuntijana (Äitiyslomalla 26.9.2007-31.1.2008 välisen ajan)

Miian tehtävinä Energiateollisuus ry:ssä ovat sähköntuotannon ympäristökysymyksiin liittyvät asiat ja ympäristöpoolin asiamiehen tehtävät sekä ET:n ympäristötoimikunnan sihteerinä toimiminen. Hänen yhteystietonsa ovat puh. (09) 5305 2206, GSM 050 329 7127, sähköposti: miia.wallén@energia.fi.

FM, tekn. yo Anna-Maria Länsimies jatkaa ET:n palveluksessa asiantuntijana

Anna-Marian tehtävinä Energiateollisuus ry:ssä ovat ydinvoimaan liittyvä edunvalvonta ja ydininformaatiotoiminta sekä energiansäästösopimustoiminta sähköntuotannon osalta sekä tuulivoima-asiat. Hän hoitaa myös Energiafoorumi ry:n sihteerin tehtävää. Hänen yhteystietonsa ovat puh. (09) 5305 2203, GSM 040 539 8563, sähköposti: anna-maria.lansimies@energia.fi.

Tekn. yo Tuomo Hulkkonen jatkaa ET:ssä ainakin vuoden loppuun saakka osa-aikaisena harjoittelijana. Hänen tehtäviinsä kuuluu mm. energiantuotannon sivutuotteisiin ja päästöihin sekä ympäristötutkimukseen liittyviä asioita. Hänen yhteystietonsa ovat puh. (09) 5305 2607, sähköposti: tuomo.hulkkonen@energia.fi.

Anne Öhman-Sipilä

ENERGIAVEROT 2008

Korotukset vahvistettu

Matti Vanhasen hallitus päätti budjettiriihessään elokuun lopussa lopullisesti ensi vuoden energiavaroista. Vuoden 2008 alusta energiaverotusta kiristetään 300 milj. euroa.

Hallitus haluaa hidastaa ilmastonmuutosta hillitsemällä energian kulutuksen kasvua. Ympäristöperusteisia energiaveroja tarkistetaan ylöspäin erityisesti päästökauppasektorin ulkopuolisten verojen osalta. Biopolttoöljylle esitetään verottomuutta. Energiaverojen korotus kohdistetaan kaikille energiatuotteille painottaen kuitenkin päästökaupan ulkopuolista sektoria eli liikennepolttoaineita, sähköveroluokkaa 1 (kotitaloudet, palvelut ja maatalous) sekä kevyttä polttoöljyä. Kotitalouksien sähköveroa esitetään kiristettäväksi 0,14 senttiä kilowattitunnilta ja

teollisuuden sähköveroa 0,03 senttiä kilowattitunnilta. Kivihiilen vero kiristyy 5,80 euroa tonnilta, maakaasun 0,20 senttiä kuutiolta ja mäntyöljyn 0,72 senttiä kilolta

Energiaverojen korotuksella on tarkoitus tukea energian käytön tehostamista ja siirtymistä uusiutuvien polttoaineiden käyttöön. Bensiinin kulutuksen arvioidaan alenevan 2 prosenttia ja dieselöljyn kulutuksen 3½ prosenttia. Korotusten toivotaan myös hillitsevän kotitaloussähkön kulutuksen kasvua. Biopolttoöljyn verottomuudella kohdennettaisiin arviolta noin 10 miljoonan euron verotuki uusiutuvan energian käytön edistämiseen ja ilmastonmuutoksen hillintään.

Energiaveroratkaisujen lisäksi hallitus toteuttaa ilmastopoliittisia toimenpiteitä ja varaa tähän tarkoitukseen 44 miljoonaa euroa. Energia- ja ilmastopoliittikkaa toteutetaan voimassa olevan kansallisen energia- ja ilmastostrategian mukaisesti. Pientalojen ympäristöystävällisten lämmitystapamuutosten sekä rivi- ja kerrostalojen energiataloudellisten investointien kiirehtimiseksi korjausavustuksia lisätään 10 miljoonalla eurolla.

Hallituksen esittämät energiaverot vuonna 2008

vero	muuttuu	verokertymä milj. euroa
Moottoribensiinin veromuutos (snt/l)	3,94	78
Dieselöljyn veromuutos (snt/l)	4,46	100
Kevyen polttoöljyn veromuutos (snt/l)	1,64	29
Raskaan polttoöljyn veromuutos (snt/kg)	0,74	6
Sähkön veroluokka I veromuutos (snt/kWh)	0,14	56
Sähkön veroluokka II veromuutos (snt/kWh)	0,03	14
Kivihiilen veromuutos (e/t)	5,80	7
Maakaasun veromuutos (snt/nm ³)	0,20	4
Mäntyöljy (snt/kg)	0,72	0

Esitettävät energiaveromuutokset lisäävät kansalaisten keskimääräisiä energiakustannuksia hallituksen julkaiseman laskelman mukaan seuraavasti:

- henkilöauto, bensiini 56,7 euroa vuodessa
- henkilöauto, dieselöljy 52,2 euroa vuodessa
- sähkö, kerrostalo 2,8 euroa vuodessa
- sähkölämmitteinen omakotitalo 28,0 euroa vuodessa
- öljylämmitteinen omakotitalo 33,5 euroa vuodessa

Eduskunta aloittaa hallituksen talousarvioehdotuksen käsittelyn 13.9 lähetekeskustelulla. Enemmistöhallitusten aikaan hallituksen budjettiesitys menee eduskunnassa läpi sellaisenaan.

Pekka Tiusanen

SÄHKÖMARKKINAT

Saksalainen Yello Ruotsin markkinoille

Saksalainen halpamyyntiyhtiönä tunnettu Yello Strom aloittaa sähkön myynnin Ruotsissa. Yhtiöllä on Saksassa yli 1,3 miljoonaa asiakasta ja se on maan kymmenen suurimman sähkönmyyjän joukossa.

Yello Strom on EnBW Energie Baden-Württemberg AG:n sataprosenttisesti omistama tytäryhtiö. EnBW:ssä on merkittävänä vähemmistöomistajana (45,01 %) Ranskan kansallisen energiayhtiön EdF:n kansainvälinen yksikkö, Electricité de France International (EDFI). Nimensä mukaisesti Yello käyttää markkinoinnissa keltaista väriä.

Ruotsi on Yellon ensimmäinen ulkomainen markkinointialue. Yhtiö korostaa tuloaan Ruotsin markkinoille uutena strategisena suuntana. Yello tulee tarjoamaan ruotsalaisasiakkailleen sähkön lisäksi Yello Spärzähler online –mittauspalveluja.

Lisätiedot <http://www.yellostrom.de/>.

Pekka Tiusanen

SÄHKÖKAUPPA

Kaikki jakeluverkonhaltijat ja sähkön myyjät hyödyntämään käyttöpaikkarekisteriä!

Monissa yhteyksissä on käynyt selvästi ilmi, että valtaosa sähkön vähittäismarkkinoiden toimintaa hidastavista virheellistä sanomista ja turhasta manuaalisesta työstä johtuu puutteellisista käyttöpaikkatiedoista sanomaliikenteessä. Energiateollisuus ry:n sähkökauppa- ja -verkkovaliokunnat päättivätkin viime syksynä valtakunnallisen käyttöpaikkarekisterin perustamisesta.

Rekisterin käyttötarkoituksena on mahdollistaa sähkön myyjille käyttöpaikkatietojen varmentaminen myyjänvaihdostilanteessa ja sitä kautta osaltaan edistää vähittäismarkkinoiden toimivuutta. Rekisterin toteutus tilattiin Adato Energia Oy:ltä. Rekisteri toimii kaksi ensimmäistä vuotta ET:n jäsenpalveluna, eli palvelu on jäsenille tämän ajan maksuton. Rekisteri avattiin toimeksiantosopimuksen tehneille tilaajille 1.9.2007.

Rekisteri sisälsi testausvaiheessa 40 yhtiön käyttöpaikkatiedot, joka tarkoittaa käytännössä yli 2 500 000 käyttöpaikkaa. Jotta rekisterillä saavutetaan täysimääräinen hyöty, olisi tärkeää saavuttaa käyttöpaikkatiedoissa valtakunnallisesti täysi kattavuus.

Toivottavasti kaikki ET:n sähkökauppa- ja sähköverkkojäsenet ottavatkin rekisterin heti käyttöönsä. Laittamalla ajantasaiset käyttöpaikkatietonsa rekisteriin jakeluverkonhaltijat voivat samalla vähentää omaa päivittäistä vaivaansa myyjien käyttöpaikkatunnustiedusteluihin vastaamisessa ja näin tehostaa ja järkevöittää omaa toimintaansa.

ET kehottaa myös kaikkia sähkön myyjiä ottamaan palvelun pikaisesti käyttöönsä. Päätöstä ei kannata lykätä, vaan kannattaa hyödyntää koko maksuton kaksivuotiskausi.

Rekisterin saa käyttöönsä solmimalla toimeksiantosopimuksen Adato Energian kanssa.

Lisätietoja rekisterin toiminnasta ja sopimuksen solmimisesta antavat Adatossa projektipäällikkö Risto Heliö, risto.helio@energia.fi, puh. 09 5305 2708 sekä ET:ssä asiantuntija Riina Heinimäki, riina.heinimaki@energia.fi, puh. 09 5305 2403.

Riina Heinimäki

EU

CO2 päästöjen tarkkailu

Euroopan komissio on 31.8.2007 julkaissut päätöksen ohjeiksi vuosien 2008–2012 hiilidioksidipäästöjen tarkkailusta ja raportoinnista päästökauppaviranomaiselle.

Nyt julkaistu komission ohje on jo huomioitu kansallisessa lainsäädännössä, eikä siis edellytä uusia toimenpiteitä toiminnanharjoittajilta. Toukokuussa annettua kauppaja teollisuusministeriön asetusta hiilidioksidipäästöjen tarkkailusta ja päästöistä laadittavasta selvityksestä ei tarvitse muuttaa.

Komission tarkkailuohjeen suomenkielinen versio on liitteenä. Ohje suomeksi ja ruotsiksi sekä keväällä hyväksytty kansallinen asetusta ovat myös kauppaja teollisuusministeriön ja Energiamarkkinaviraston verkkosivuilla.

Kati Takala

Kiinalaisten energiansäästölamppujen tuontirajoituksia jatketaan

Euroopan komissio esittää, että rangaistustullien kantamista kiinalaisista energiansäästölamppuista jatketaan vuodelle. Vuodesta 2001 voimassa olleilla tulleilla pyritään suojaamaan eurooppalaisia lampunvalmistajia kiinalaisten tuotteiden polkumyynniltä. EU:n valmistajat pystyvät kuitenkin tyydyttämään vain noin neljänneksen lamppujen kysynnästä, joten kiinalaislampuille riittää lisätullienkin jälkeen markkinoita.

Komission suositus perustuu EU:n lampunvalmistajien pyynnöstä laadittuun selvitykseen. Komissio suosittelee selvityksen perusteella, että tulleista luovutaan vuoden kuluttua. Näin eurooppalaisille yritykselle jää aikaa sopeutua uuteen kilpailutilanteeseen. Eurooppalaiset lampunvalmistajat olisivat halunneet tulleille viiden vuoden jatkoaikaa.

Pekka Tiusanen

KAUKOLÄMPÖ

Sähkölämmitys kaukolämpötaloissa -tutkimus julkistettu

Mikkelin Ammattikorkeakoulussa tehty "Kehittyvä kaukolämpö" -tutkimus paljastaa sähkölämmityksen yleisyyden uusissa kaukolämpötaloissa. Sähköinen lattialämmitys rakennetaan 76 prosenttiin uusista kaukolämmitettävistä kerrostaloista ja 71 prosenttiin rivitaloista. Lattialämmityksen osuus koko kerrostalon tai rivitalon lämmityksestä on noin 15 prosenttia. Tutkimuksen mukaan ratkaisu on käyttökustannuksiltaan kallista sekä näiden talojen asukkaille että yhteiskunnalle.

Sähkölämmityksen valintaa kosteiden tilojen lämmitysmuodoksi perustellaan usein taloudellisuudella ja halvemmilla investointikustannuksilla. Laskelmat osoittavat kuitenkin, että tutkimuksen kolmiportaisessa ja kolmikerroksisessa esimerkkitalossa kaukolämmön ja sähkön yhdistelmä kosteiden tilojen lämmityksessä oli elinkaarensa aikana noin 80 000 euroa kalliimpi kuin pelkällä kaukolämmöllä toteutettu ratkaisu. Kymmenen asunnon rivitalossa ero oli noin 29 000 euroa kaukolämmön hyväksi. Yhdistelmälämmitys saatiin edullisimmaksi vain, jos kaukolämmön vuotuinen energiamaksu kasvaisi merkittävästi ja sähkön kokonaishinta pysyisi vakiona. Nykyisillä energianhinnoilla ja molempien lämmitysmuotojen hintojen kasvaessa samassa tahdissa, investointina hieman kalliimpi vesikiertoinen, kaukolämpöä hyödyntävä lattialämmitys maksaa itsensä takaisin 2-3 vuodessa.

Rakentamisessa yleistynyt asuntokohtainen ilmanvaihto lisää vielä yhdistelmälämmityksen epäedullisuutta. Kun sähköä käytetään lattialämmityksen lisäksi ilmanvaihdon jälkilämmitykseen kaukolämmitetyssä kerrostaloasunnossa, kattaa sähkö vuositasolla yli kolmanneksen asunnon lämmitystarpeesta.

Myös ET on todennut kannanotossaan tutkimustuloksiin, että sähkölämmityksen käyttö kaukolämpökiinteistöissä vähentää ympäristömyötäisen ja hyötysuhteeltaan tehokkaan sähkön ja kaukolämmön yhteistuotannon hyödyntämismahdollisuuksia ja lisää energiantuotannon kustannuksia. Lisäksi kauko- ja sähkölämmityksen sekaratkaisut ovat asukkaan kannalta taloudellisesti epäedullisia, vaikka ne mukavuudeltaan ovatkin samantasoiset.

Hankkeeseen ovat osallistuneet Mikkelin ammattikorkeakoulun lisäksi Tekes, ClimBus-tekniologiaohjelma, Lappeenrannan teknillinen yliopisto, Teknillinen korkeakoulu ja VTT.

Marjatta Talsi

Kaukolämpöpäivillä pohdittiin tulevaisuuden näkymiä

Kaukolämpöpäiville Marina Congress Centeriin kokoontui 29.8.2007 lähes 140-päinen osallistujajoukko. Seminaariohjelmassa kuultiin sekä kansallisia että EU:n energiauutisia. Kaukolämpötoimialan johtaja Jari Kostama kertoi kattavasti toimialan kuulumisia. Jussi Yli-Lahti, komissaari Olli Rehnin kabinetista, joutui viime hetkellä perumaan Suomeen tulonsa ja siten myös luentonsa "Komission näkemyksiä EU:n energiapaketista". Näkemyksiä esitteli hyvin energiapaketin tunteva ET:n kansainvälisten ja EU-asioiden johtaja Pertti Salminen.

Iltapäivä käynnistyi johtaja Veikko Hokkasen kertomilla Helsingin Energian ajankohtaisasioilla. Teknologiapäällikkö Satu Helysen aihe oli päivänpolttava "Mistä bioenergiaa EU:n tavoitteisiin". Selkeitä vastauksia asiaan ei valitettavasti ole vielä saatavilla. Energiapalveludirektiivistä ja uusista energiatehokkuussopimuksista esitelmöi ylitarkastaja Heikki Väisänen KTM:stä. Kehittyvä kaukolämpö –tutkimukseen kuuluvasta sähkölämmitys kaukolämpötaloissa -osiosta kertoi johtaja Veli-Matti Mäkelä Mikkelin Ammattikorkeakoulusta. Johtava asiantuntija Tapani Jylhä valotti työmarkkinatilannetta.

Gaia Consulting Oy:n tekemää tutkimusta kaukolämmityksen ja kaukojäähdytyksen tulevaisuudesta Suomessa esitteli tekniikan tohtori Iivo Vehviläinen. Tulevaisuutta peilattiin ET:n kaukolämpöjäsenille tehdyn kyselyn ja taustaskenaarion pohjalta. Kyselyn ja skenaarion tulokset poikkesivat jonkin verran toisistaan. Kaukolämpöalaa näkee tulevaisuuden melko lailla entisenlaisena. Taustaoletuksissa nousee esiin mm. ilmastonmuutoksen, energiatehokkuuden parantumisen ja poliittisten linjausten vaikutukset alan kehitykseen. Fil. tri ja tekn. lis. Kaisa Kautto-Koivula ravisteli kaukolämpöalaa peräänkuuluttamalla uusia ideoita ja rohkeita irtiottoja perinteisestä kaukolämpöliiketoiminnasta. Päivällinen nautittiin vankilatunnelmissa ja vangin vaatteissa Hotel Katajanokan Jailbirdissä.

Toisena päivänä tutustuttiin Helsingin Energian Katri Valan kaukolämpö- ja kaukojäähdytyslaitokseen sekä absorptiojäähdytykseen ja merivesijäähdytykseen Salmisaaren voimalaitoksella.

Uusia kaukolämpöasentajia

Uudet kaukolämpöasentajat saivat perinteiseen tapaan Kaukolämpöpäivillä todistuksensa. Pääosin syksyllä 2006 opintonsa aloittaneista opiskelijoista valmistuivat kevääseen 2007 mennessä Janne Hakala, Vattenfall Kaukolämpö Oy, Juha Hämäläinen, Mäntsälän Sähkö Oy, Henri Kalliokoski, Valkeakosken Energia Oy, Jouni Kariniemi, Vattenfall Kaukolämpö Oy Heinola, Calr-Johan Källman Pietarsaaren Energialaitos, Seppo Ojala, Fortum Power and Heat Hanko, Rami Pirkola, Naantalın kaupunki, Jussi Raunio, Orimattilan Lämpö Oy, Peter Roms, Fortum Power and Heat Espoo, Jari Seipäjärvi, Rovaniemen Energia Oy ja Mikko Varjonen, Imatran Lämpö.

Lämpimät onnittelut uusille kaukolämpöasentajille!

Marjatta Talsi

Lämpimän käyttöveden mitoitustilapötila

Ympäristöministeriö julkaisi asetuksena uudet määräykset ja ohjeet kiinteistöjen vesi- ja viemärlaitteistoista (Rakentamismääräyskokoelman osa D1). Mm. lämpimän käyttöveden lämpötilaan liittyvät vaatimukset muuttuivat aiemmasta. Käyttöveden lämpötila ei saa laskea alle 55 oC:een vesilaitteiston odotusajan johto-osuuksia lukuun ottamatta. Lämminvesijohtoon lähtevän veden lämpötila tulee säätää niin, että kiertovesijohdon paluueden lämpötila on yli 55 oC.

Lämmönkäyttötoimikunta on tehnyt julkaisuun K1/2003 "Rakennusten kaukolämmitys, määräykset ja ohjeet" uuden asetuksen vaatimat muutokset, esim. käyttöveden mitoituslämpötila nostettiin 58 oC:een. Päivitetty julkaisu löytyy ET:n nettisivuilta www.energia.fi --- Kaukolämpö --- Julkaisut ja tuotteet .

Mirja Tiitinen

Yhdyskuntien energiatekniikan professuuri teknilliseen korkeakouluun

Teknillisen korkeakoulun hallitus päätti syyskuun kokouksessaan yhdyskuntien energiatekniikan professuurin perustamisesta. Aloitteen tekijänä on Suomen Kaukolämpö ry, joka on varautunut lahjoittamaan tarvittavat varat professuurin saamiseksi viideksi vuodeksi. Pyrkimyksenä on aloittaa toiminta vuoden 2008 alusta.

Uusi professuuri vahvistaa lähinnä jatkokoulutusta ja luo entistä parempia edellytyksiä tutkimukseen. Professuuri kuuluu hallinnollisesti TKK:n Konetekniikan osaston Energiatekniikan ryhmään. Yhdyskuntien energiatekniikan professuuri on nykyisten energia- ja LVI-tekniikan professuurien kanssa kattava synergiakokonaisuus.

Professuurin perustamisen keskeisenä tavoitteena on tukea energiankäytön tehostumista yhdyskuntien energiateknisiä ratkaisuja kehittämällä. Sen tehtäväkenttään kuuluvia aihealueita ovat mm. rakennusten lämmitysratkaisut pyrkien eri lämmitysmuotojen optimaaliseen integraatioon, energiaratkaisujen ja yhdyskuntarakenteen väliset riippuvuudet erityisesti lämmitykseen, jätehuoltoon ja liikenteeseen liittyen, kaukolämmitykseen liittyvä yhteistuotanto mukaan lukien useiden energiamuotojen monituotanto (sähkö, lämpö eri lämpötilatasoilla, jäädytys, nestemäisten polttoaineiden tuotanto, kytkennät teollisuusprosesseihin), jätteiden energiakäyttö, kansainväliset tutkimus- ja kehityshankkeet ottaen huomioon erityisesti suomalaisen osaamisen ja teollisuuden vahvuudet.

Suomen Kaukolämpö ry käynnisti prosessin professuurin saamiseksi vuonna 2006. Kaukolämpöalan kannalta professuurin perustamisessa on kysymys alaan liittyvän korkeakoulutason opetuksen ja tutkimuksen saamisesta pitkäjänteisemmäksi ja systemaattisemmaksi.

Marjatta Talsi

TUULIVOIMA

IEA Tuulivoiman vuosiraportti 2006

Tuulivoimantuotanto kasvaa kautta maailman vauhdilla. Kansainvälinen energiajärjestö IEA julkaisee vuosittain tuulivoimatilastoista raportin, juuri-ilmestynyt raportti kertoo vuodesta 2006.

Raportti sisältää tiedot 20 IEA-maan tuulivoimasta sekä yhteenvedot IEA:n kansainvälisistä tutkimusyhteistyöhankkeista. Raportin yhteenvedo-osuuteen on kerätty sekä vuoden 2006 että aiempien 10 vuoden tietoja maaraporteista. Suomen tuulivoimasta on 10 sivun perusteellinen katsaus.

Sähkön tuotanto tuulivoimalla lisääntyi 20 prosenttia IEA maissa, yhteensä 118 TWh:iin (1,42 prosenttia raportoivien maiden sähkönkulutuksesta, Suomessa osuus on 0,2 prosenttia).

IEA Wind osallistujamaissa on 83 prosenttia maailman tuulivoimakapasiteetista. 13 maassa asennettiin yli 100 MW uutta tuulivoimakapasiteettia vuonna 2006. Eniten uutta kapasiteettia USAssa (2 454 MW), Saksassa (2 207 MW) ja Espanjassa (1 587 MW). Kanada, Japani, Portugali ja Iso-Britannia lisäsivät yli 490 MW. Meksikoon rakennettiin ensimmäinen iso tuulipuisto La Venta II (83 MW).

IEA Wind Energy Annual Report 2006, 272 pages, ISBN 0-9786383-1-X, Raportti ladattavissa netissä maksutta joko yhtenä dokumenttina (6,5 megatavua tai pienemmissä osissa): http://www.ieawind.org/annual_reports.html.

Raportin 23-sivuinen Executive Summary on ladattavissa tästä:

http://www.ieawind.org/AnnualReports_PDF/2006%20AR%20IEA%20Wind/ES_1.pdf

Pekka Tiusanen

PS Suomen tuulivoimakapasiteetti nousee 107 megawattiin (106 laitosta), kun Båtskärin uusimmat kolme laitosta saadaan valmiiksi.

AVUSTUKSET

Sähköturvallisuuden edistämiskeskuksen avustukset

Sähköturvallisuuden edistämiskeskus on sähköalan järjestöjen perustama yleishyödyllinen yhdistys, jonka tavoitteena on edistää sähkön ja sähkölaitteiden turvallista käyttöä tukemalla avustuksilla neuvontaan ja opetukseen tarvittavan materiaalin tuottamista sekä sähköalan turvallisuuteen, standardisointiin, energiansäätöön, koulutukseen, tutkimukseen ja tuotekehitykseen sekä ympäristökysymyksiin liittyvien hankkeiden toteuttamista. Avustuksia on myönnetty vuosittain 250.000 – 300.000 euroa.

Vuoden 2007 loppuvuoden avustukset julistetaan nyt haettavaksi. Hakulomake on saatavissa yhdistyksen www-sivuilta osoitteesta: www.sahkoturva.info. Lomakkeen voi joko tulostaa tai täyttää ruudulla ja lähettää sähköisessä muodossa. WWW-sivuilta löytyvät myös tarkemmat ohjeet avustuksien myöntämisperusteista. Opinnäytteiden tekemiseen ei avustuksia yleensä myönnetä. Hakemusten tulee olla perillä 15.9.2007 mennessä. Postitse lähetettäessä osoite on: Sähköturvallisuuden edistämiskeskus ry, Särkiniementie 3, 00210 Helsinki

Sähköturvallisuuden edistämiskeskus ry

Pertti Lindberg

TAPAHTUMAT

Uusi energiatehokkuussopimus energia-alalla INFO- ja keskustelutilaisuus 27.9.2007

Energiateollisuus ry järjestää info- ja keskustelutilaisuuteen uudesta energiatehokkuussopimuksesta. Tilaisuus järjestetään 27.9.2007 Cumulus Airportissa Vantaalla.

Energiateollisuuden jäsenyrityksiltä tullaan kysymään sitoumuksia energiatehokkuussopimukseen syksystä 2007 alkaen, laaja puitesopimus allekirjoitetaan marras-joulukuussa. Tavoitteena on saada sopimusten piiriin merkittävä osa suomalaisesta energiantuotannosta, jakelusta ja myynnistä.

Uusi sopimus toimenpideohjelmineen astuu voimaan vuoden 2008 alussa. Energia-alaa koskevat energiapalveluiden ja energiantuotannon toimenpideohjelmat. Energiatehokkuussopimusta hyödynnetään energian loppukäytön tehokkuutta ja energiapalveluita koskevan direktiivin toimeenpanossa. Tuotannon toimenpideohjelman kautta edistetään toimia, joilla parannetaan primäärienergiankäytön tehokkuutta ja energiantuotannon hyötysuhdetta. Toiminnallisena tavoitteena on sisällyttää energiatehokkuuden jatkuva parantaminen osaksi yrityksen johtamisjärjestelmiä.

Tilaisuuden tarkempi ohjelma löytyy Adaton koulutuskalenterista:

<http://www.adato.fi/fi/koulutus/koulutuskalenteri>

Sirpa Leino

ST-poolin tutkimusseminaari 2.10.2007

Sähkötutkimuspooli (ST-pooli) järjestää tutkimusseminaarin 2.10.2007 Helsingissä. Seminaaripäivän aikana kuullaan alustuksia sekä poolin rahoittamista hankkeista että laajasti ajankohtaisista energia-alaa koskevista tutkimusasioista.

Tutkimusseminaarin aamupäivän aikana käydään läpi Verkkovisio 2030 projektin jatkoksi suunnitellun Road map 2015 hankkeen tuloksia ja jatkoajatuksia. Road map 2015 hankkeessa on toteutettu talven ja kevään 2007 aikana neljä laajaa workshopia. Workshoppien aihe-alueet olivat seuraavat: regulaatio ja toimintaympäristö, verkko-omaisuuden hallinta, palvelut ja rakentaminen, AMM-järjestelmät, kaupunki- ja alueverkkojen kysymykset, sähköverkon komponentit ja järjestelmätuotteet sekä hajautetun tuotannon verkkovaikutukset. Workshoppeissa löydettiin kaikilta aihe-alueilta selvitys- ja tutkimustarpeita. Tulosten priorisointivaihe on meneillään ja loppuraportti valmistuu syksyllä 2007. Kunkin workshopin hanke-ehdotuksista valitaan muutamia heti aloitettavia hankkeita. Loput hanke-ehdotukset kirjataan tulosraporttiin.

Seminaarissa kuullaan tilannekatsaukset myös muista ST-poolin rahoittamista hankkeista sekä ajankohtaista alan tutkimus- ja kehitystoiminnasta kotimaassa, Pohjoismaissa ja Euroopan tasolla.

Tarkempi ohjelma löytyy Adaton koulutuskalenterista:

<http://www.adato.fi/fi/koulutus/koulutuskalenteri>

Sirpa Leino

KOULUTUS

Ympäristöasiat energiantuotannossa

4.10.2007 Radisson SAS Seaside, Helsinki

Uuden eduskunnan ja hallituksen myötä Suomen ympäristöpolitiikka on saanut uusia linjoja ja suuntia mm. valtion hallinnon uudistamisessa. Myös ympäristönsuojelun normiohjauksessa on tapahtunut ja tapahtumassa paljon. Esimerkiksi uuden LCP-asetuksen myötä vanhojen polttolaitosten ympäristöluvitukset tulee muuttumaan.

Ilmansuojelu ja ilmastopolitiikka ohjaavat EU:n ympäristöpolitiikkaa nykyään hyvin vahvasti. EU-tasolla etsitäänkin näiden kahden asian yhteyttä lainsäädännön päällekkäisyyksien välttämiseksi. Seminaarissa kuullaan alustuksia sekä ilmastopoliittisista että ilmansuojelullisista näkökulmista. Eri toimijoiden ajatukset synergioista ja yhteensovittamisesta tulevat esille paneelikeskustelussa, johon ottaa viranomaisten lisäksi osaa myös yritys- ja tutkimusmaailman edustajat.

Energiantuotannon kehittyvää toimintaympäristöä käsittelevässä seminaarissa pureudutaan käytännönläheisesti energiantuottajien kohtaamiin velvoitteisiin. Tule kuuntelemaan ja osallistumaan keskusteluun. Tilaisuuden virallinen esite postitetaan noin viikon kuluttua.

Tilaisuuden esite ohjelmiseen ja lisätietoineen löytyy www.adato.fi koulutussivuilta.

Kohderyhmät

Energia-alan yritysten johto, ympäristö- ja energiansäästövastaavat sekä polttoainehankinnasta, energian tuotannosta ja investoinneista vastaavat henkilöt.

Ilmoittautumiset 1.10. mennessä!

Ritva Sepälle, koulutus@energia.fi, p. (09) 5305 2710, f. (09) 5305 2800.

Minna Laitinen

Energiapäivä 2007

10.10.2007 Hilton Kalastajatorppa, Helsinki

Energiapäivä on energia-alan jokavuotinen päätapahtuma, joka on perinteisesti järjestetty vuorovuosin Helsingissä ja Tampereella. Energiafoorumien ja Adato Energian organisoimassa seminaarissa kuulet syksyn asiantuntevimmat esitykset EU:n energia-asioista ja Suomen ilmastopoliittisesta työkalupakista. Energiailllisella tapahtumalla alan merkittävimpiä päättäjiä ja vaikuttajia.

Tilaisuuden esite saatesanoineen ja ohjelmineen löytyy www.adato.fi. koulutussivuilta.

Ilmoittautumiset 3.10. mennessä

Ritva Sepälle Adato Energia Oy:hyn, koulutus@energia.fi, p. (09) 5305 2710 tai f. (09) 5305 2800.

Lisätietoja

Energiafoorumin sihteeri Anna-Maria Länsimieheltä, p. (09) 5305 2203, anna-maria.lansimies@energia.fi tai Adato Energian koulutuspäällikkö Minna Laitiselta, p. (09) 5305 2722, minna.laitinen@energia.fi.

Energiapäivä on alan yritysten ja järjestöjen suunnittelema vuoden energiatapaus! Varmistathan Sinäkin paikkasi eturivin vaikuttajien joukossa!

Minna Laitinen

Energia-alan viestintäseminaari Peilin paikka

29.11. – 30.11.2007, Helsinki

Energia-alan viestintäseminaarin teemat ovat tänä vuonna ympäristöviestintä ja julkisuuden hallinta.

Seminaarin antia ovat mm.:

- Ilmasto- ja ympäristökysymykset hallitusohjelman ytimessä, hallituksen ilmastopoliittinen asiantuntija Oras Tynkkynen
- Ympäristöviestintä – mahdollisuus energiayhtiöille, Jyväskylän yliopiston tutkija Angelina Korsunova
- Maine energia-alan haasteena, toimitusjohtaja Jouni Heinonen, Viestintätoimisto Pohjoisranta Oy
- Media julkisen kuvan muokkaajana, uutispäällikkö Marko Junkkari, Helsingin Sanomat
- Kuulemme myös yritysesimerkit ympäristöviestinnästä ja maineenhallinnasta
- Vierailemme MTV3:n studiolla
- Kaikille tuttu kirjailija ja kolumnisti Kirsi Piha puhuu työn ja perheen yhteensovittamisesta

Tarkempi ohjelma valmistuu lähiviikkoina.

Seminaari on tarkoitettu energiayritysten viestinnästä ja markkinoinnista vastaaville sekä johdolle. Peilin paikka -seminaarit toimivat myös tärkeinä tapaamistilaisuuksina, joissa eri yritysten edustajat voivat tavata samoissa tehtävissä eri puolilla Suomea olevia kollegoitaan.

ET:n ja Adaton yhdessä järjestämä energia-alan viestintäseminaari on tänä vuonna 29.- 30.11. Marina Congress Centerissä Helsingissä.

Juhani Kalevi

Energia-alan esimiesvalmennus kurssisarja

1 jakso 25. – 26.9.2007 Hotelli Aulanko, Hämeenlinna

Odotettu Energia-alan tekniselle henkilöstölle, mm. tiimipäälliköille ja muissa esimiestehtävissä toimiville tai niihin siirtyville suunnattu ja räätälöity esimiesvalmennus -kurssisarja käynnistyy syyskuussa Hämeenlinnassa Kylpylähotelli Rantasipi Aulangossa.

Valmennuksen päätavoitteina on mm.

- auttaa osallistujia sisäistämään esimiestyön olemus ja luonne
- auttaa ymmärtämään, mitä valmiuksia esimies tarvitsee
- auttaa saamaan perusvalmiudet esimiestyön menestykselliselle hoitamiselle
- vahvistaa osaamista ja itsetuntoa esimiestehtävien hoidossa.

Valmennus sisältää kolme kahden päivän jaksoa seuraavasti:

1. jakso 25. – 26.9.2007
2. jakso 15. – 16.11.2007
3. jakso 22. – 23.9.2008

Koko kurssisarjan osallistumismaksu on vain 1590 €/osallistuja + alv 22 %. Osallistumismaksuun sisältyy valmennuksen ja materiaalien lisäksi lounaat ja kahvit kurssipäivinä sekä illallinen.

Esimiesvalmennuksen osallistujamäärä on rajoitettu 20 osallistujaan.

Valmennusohjelma: [Esite](#)

Verkkoyhtiön asiakkuuden hallinta 2007

26.9.2007 Kuninkaan Lohet, Vantaa

Seminaarin aluksi luodaan katsaus Energiateollisuus ry:n asiakkuuden hallintatoimikunnan lähiajan haasteisiin ja painopistealueisiin. Aamupäivän aikana selvitetään asiakastietojärjestelmien integrointi verkkoyhtiön muihin tietojärjestelmiin, asiakaspalvelun laadun huomioon ottamista sähkön jakeluverkkotoiminnan valvonnassa sekä asiakkaille tiedottamista häiriö- ja kriisitilanteissa.

Lounaan jälkeen kuullaan millaisia odotuksia, arvoja ja kiinnostusta verkkoyhtiöiden asiakkailla on tulevaisuuden toimintaympäristössä ja millaisia käytännön ongelmatapauksia lähiaikoina on esiintynyt ja milloin tarvitaan lakimiehen apua. Miten selvittää asiakkaiden sähkö- ja magneettikenttäkyselyistä ja miten mittareiden etäluentaa voidaan hyödyntää asiakaspalvelussa?

Päivän loppuksi esitellään lyhyesti uunituore "Asiakaspalvelutyöt-oppikirja". Kirjasta löytyy perusteita, käytännön eväitä ja neuvoja energiayhtiöiden teknisiin asiakaspalvelutehtäviin ja asiakaslaitteisiin.

Seminaarin ohjelma: [Esite](#)

Käyttöpäivä

9.10.2007 Ilmailumuseo

Käyttöpäivän 2007 ohjelma rakentuu ajankohtaisten ja tärkeiden turvallisuusaiheiden ja häiriöihin varautumisen ja selvittelyn ympärille.

Päivittäisissä kiireissä varautumis- ja valmiussuunnitelmien päivittäminen voi jäädä taka-alalle ja aamupäivällä muistutetaan suunnitelmien laatimisesta mm. myrskyjen varalle ja tuodaan esille kehittämishaasteita myrskyjen ja suurhäiriöiden selvitykseen. Lisäksi perehdytään käytönjohtajan, turvallisuustoimen valvojan, karkimiehen ja asentajan tehtäviin ja vastuisiin.

Iltapäivällä kuulemme, miten työturvallisuusvastuut jakautuvat eri toimijoiden kesken, miten toimitaan sähköjohdolle kaatuneen puun poistossa ja yhteistoiminnassa raivauksessa ja raivausurakoitsijoiden kanssa.

Loissähkömaksut ovat kiristymässä ja päivän lopuksi perehdytään vielä loissähkön kondensaattoriparistojen käyttöön ja kunnossapitoon.

Perinteisen ja suositun Käyttöpäivien tarkoituksena on ennen kaikkea koota sähköjakeluyhtiöiden käytönjohtajat, käyttöpäälliköt ym. käyttötoiminnasta ja työturvallisuusasioista vastaavat, verkkonrakentamisen, käytön ja kunnossapidon parissa toimivat verkostourakoitsijat tapaamaan toisiaan ja keskustelemaan käyttötoiminnan kehittämistä.

Päivän ohjelma valmistuu lähipäivinä ja löytyy osoitteesta <http://www.adato.fi/fi/sahkoverkosto/verkostokoulutus>

Verkkoliiketoiminta 2007 -seminaari

30.10.2007 Cumulus Airport, Vantaa

Verkkoliiketoiminta 2007- seminaarin ohjelma rakentuu ajankohtaisten aiheiden ympärille. Aamupäivällä perehdytään tulevaan valvontamalliin ja arvioidaan, miten uusi malli vaikuttaa verkkoliiketoiminnan riskeihin. Samalla keskustellaan sähköverkosta sähkömarkkinoiden alustana.

Iltapäivällä kuullaan, mitä uusia haasteita ilmastonmuutos tuo verkkotoiminnalle ja löytyykö verkkovisio -projektin tuloksena uusia keinoja vastata haasteisiin. Energiansäästödirektiivi on muuttumassa osaksi suomalaista lainsäädäntöä. Lainlaatija kertoo, mitä tämä tarkoittaa verkonhaltijan kannalta.

Päivän virallisen ohjelman päätteeksi keskustelua päivän aiheista ja avoimiksi jääneistä asioista, jonka jälkeen tilaisuus jatkuu buffetin merkeissä.

Päivän ohjelma valmistuu lähipäivinä ja löytyy osoitteesta: <http://www.adato.fi/fi/sahkoverkosto/verkostokoulutus>

Tehokas ja tuloksekas henkilöstöjohtaminen

28.11.2007 Kuninkaan Lohet, Vantaankoski

Tilaisuuden tavoitteena on osaamisen varmistaminen ja HR:n ja linjajohdon yhteistyön kehittäminen.

Tilaisuus on tarkoitettu kaikille henkilöstö- ja liiketoimintastrategian suunnittelusta sekä henkilöstön resursoinnista, osaamisen varmistamisesta, kehityksestä ja johtamisesta vastaaville henkilöille, esim. liiketoiminta-, henkilöstö- ja talousjohdolle.

Tilaisuudessa käsitellään mm. seuraavia kysymyksiä: Miten osaamisen johtamisella voidaan luoda kilpailuetua? Millaisia osaamisen johtamisen malleja on ja miten tällainen hanke toteutetaan? Miten toimii tehokas HR yhteistyössä liiketoimintajohdon kanssa?

Lisätietoja Jukka Muttilaiselta p. 050- 548 1115, jukka.muttilainen@energia.fi

Jukka Muttilainen